

νημένο σε σεντόνια, ούτε κοπέλλες δροσερές, σαν νεράιδες, που βγαίνουν από τη λίμνη ανθρώφρες, ούτε σεντόνια καθαρά, σαν φως που αντανακλάται σε κατακάθαρα νερά, ούτε βασιλικούς, τοιαύτα και κατηφές των περιβόλων και μελάδες τοιμηθές με κίτρινη καρδιά, γαυράλα και κροκοκύβητα κι' ευχές...

Μόνον ένας τρελλός, το μόνο άτομηναίρι, γύριζε μέσα στα χαλάσματα, με συννεσιαμένα του προσώπου του τα χαρακτηριστικά, με άγρια και γουρλωμένα μάτια, μ' ένα οούφρονα στο στόμα του, πικρό κι' οδυνηρό, μ' άτακτα μαλλιά και γένεια, σαν καπνός παρκαϊάς, που καιεί ό,τι είχαμε αγαθήσει...

Θά νόμιζε κανείς ότι στο πρόσωπό του είχανε συγκεντρωθεί και αποτυπωθεί και μείνει όλες των κατοίκων ή τρομάρες, οι πόνοι, οι μαύροι οι απειλητικοί κι' η πικρικές και γύριζαν μ' αυτόν μέσα στους δρόμους τους χαλασμένους, της βουθής, της έρημιωμένης πεύκι για πάντα Λοιράνης!...

Τό θράδιον κομηθήκαμε εκεί μέσα στα έρειψια, στα κάρβουνα και στα άσβεστοποιημένα από τις παρκαϊές λιθάρια των χαλασμένων της σπιτιών.

Και ήσαν δέν ήσαν μεσάνυχτα. όταν άκουσαμε ένα κλάμμα, ένα σύθρηνο, ένα άπέραντο και άτελείωτο λυγμό, να άντηχη από όλες τις γειτονιές, απ' όλες τις άκρες και τα παράτα της κατεστραμμένης πόλεως.

Και πεταχτήκαμε έπάνω έντρομοι, νομίζοντας ότι είναι ό θόηνος των ψυχών που κάρηκαν εκεί πέρα.

Η λίμνη ήταν και πάλι ήσυχη, αλλά θολή, μαύρη και βαρειά, με μια γυαλάδα νεκρική άπάνω της, σαν μάτι πεθαμένου...

Και μιά έπιασε ένας φόβος άγνωστος, φόβος μυστηριώδης... Και μείναμε όλοι έτσι, σφιγγοντας τα τουφέκια μας κι' αποτραβημένοι στις σκοτεινές των έρειψιών κώφες, σαν να φοβόμαστε να μη μιάς ίδουν τα ζωτικά που θηροπόσαν...

Κι' όταν πεύκι ξημέρωσε και ξαναβγήκε πάλι νικητής ό ήλιος, τότε και μείς νοιάσαμε τι ήταν ό παράξενος έκείνος θόηνος της μαύρης νύχτας, της βουθής...

Έκατοντάδες γάτες, που είχαν μείνει πιστές στον σπιτιών τους τα έρειψια, άγριωμένες, λιμασμένες, λυσασμένες, έσκουζον άγρια και θηροπόσαν μέσα στα συντρίμια...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΟΦΥΪΑ!

Κατά τη θριαμβευτική έξοστρατία του Μεγάλου Ναπολέοντος έναντιόν της Πρωσίας, ό Γκαίτε κατοικούσε σε μιά μικρή έπαυλι κοντά σ' ένα δάσος.

Μιά μέρα λοιπόν, ενώ ό ποιητής εργαζόταν στο γραφείο του, άκουσε ξαφνα κάτω στην αυλή του κλαγγές δαλων. Πεταχτηκε άμέσως έπάνω και, βγαίνοντας έξω, βρήθηκε μπροστά σ' ένα άποστρασια γαλλικού στρατού.

Ό έπί κεφαλής Γάλλος αξιωματικός ζητούσε πληροφορίες από τον άπρητη, ενώ οι στρατιώτες περιεργαζόνταν τα γλυπτικά έργα που ήσαν στημένα εδω κι' εκεί στην αυλή και στον κήπο της έπαυλεως.

Ό Γκαίτε τότε, μεγαλοτρατής και γαλήνιος, δικαιολογώντας έτσι τον τίτλο του «Όλιμπικού» που τότε είχαν δώσει οι σύγχρονοί του, έπλησίωσε τον αξιωματικό και τον έρώτησε σε γαλλική γλώσσα:

- Τι ζητάτε, κύριε;
- Ζητάμε να μάθουμε τίνος είναι αυτό το σπίτι, απάντησε ό αξιωματικός με άπτόμο ύφος.
- Του Γκαίτε! είπε ό ποιητής.
- Και είναι εδω αυτή τη στιγμή ό κύριος Γκαίτε; ρώτησε ό αξιωματικός με μεγάλη συγκίνηση.
- Είναι μπροστά σας!... απάντησε ό ποιητής.

Τότε ό Γάλλος αξιωματικός ύπεχώρησε ύποκλινόμενος μ' ευγένεια και, βγαίνοντας, τέλος, το σπαθί του, έδωσε στους στρατιώτες του τό παραγγέλια της ποροχής, παίρνοντας κι' ό ίδιος ανάλογοι στάσι. Κατόπιν, συντάσσοντας τους στρατιώτες του κατά τετράδας, τους διάταξε να περιελάσουν μπροστά από τον μεγάλο ποιητή και να χαιρετήσουν στρατιωτικώς. Τέλος, έήτησε χίλιες συνάμιες από τον Γκαίτε για την ένόχληση κι' έφυγε, θεωρώντας τον έαυτού του εύτυχό που ή τύχη τον έφερε να γνωρίσει τον μεγαλύτερο ποιητή του αιώνου του.

ΓΝΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ

Κανένα πράγμα δέν είναι όραότερο από τό φως της άλήθειας

Κικέρων.

Η άλήθεια πρέπει να λέγεται, ακόμα κι' όταν ό κόσμος πρόκειται να καταστραφεί.

Μπαρόττεν.

Έσαν της πείνας ή κραιπή!...

Κι' έτσι κι' έγινε.

ΓΥΡΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ Μ. ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

Ό Μ. Ναπολέων και ή γυναίκα. Η περιφρόνησις τού μεγάλου Κερσικανού προς τα θηλυκά. Ναπολέων και μακτάμ Στάελ. Πότε μιά γυναίκα έκτελεί τον προορισμό της. Ό Ναπολέων τραματίας. Η έπίσκεψις τού Καπουταινού. Μια περιφανή άπάντησις, κτλ. κτλ.

Ό Μέγας Ναπολέων, άνθρωπος της συνεχούς δράσεως, αισθανόταν μεγάλη άπέχθεια προς την καθιστική ζωή. Ίσως γι' αυτό να περιφρονούσε και άφιμισμένους διανοουμένους της έποχής του, ό όποιοι κλεισμένοι μέσα στο γραφείο τους, μακριά από τη ζωή και την πραγματικότητα, ένόμιζαν ότι ήσαν ικανοί να λύσουν όλα τα προβλήματα που άπασχολούσαν τότε τον κόσμο.

Περιφρονούσε έπίσης ό Μ. Ναπολέων τις γυναίκες που χωρίς να έχουν κανένα ταλέντο, ήσχολούντο με τη λογοτεχνία.

— Η λογοτεχνία, έλεγε, είναι κάτι που ποτέ δέν μπορεί να κληρονηθεί από τη γυναίκα!

Ίδιαιτέρως δέν ένόμιζε ό διάσημος Κορσικανός τη λογία της έποχής του κυρία Στάελ. Σε μιά έπιστολή του προς κάποιο φίλο του, γράφει επί λέξει τα έξης γι' αυτήν:

«Φρόντισε να απομακρυνθή από τό Παρίσι ή άρχισ κυρία Στάελ. Έμια ότι πρόκειται να έγκαταστή ή νομίσως αητού. Καλώς να τη δεχθήτε!...»

Η έγθρα αυτή του Ναπολέοντος προς την κυρία Στάελ έχρονολογείται από πολόν καιρό.

Όταν πρωτογνωρίστηκαν σ' ένα σαλόνι, ή κυρία Στάελ, τον έρώτησε τί ίδέα έχω για τις γυναίκες και ποιά γυναίκα, κατά τη γνώμη του, έκτελεί τον ανώτερο προορισμό της.

— Έκείνη που έχω τέχνα, όσο τό δυνατόν περισσοτέρα τέχνα! απάντησε ξηρά ό Μέγας Κορσικανός.

***

Όπως ό Ίούλιος Κίσαρ, έτσι κι' ό Μέγας Ναπολέων, στην άρχή του σταδίου του προαισθανόταν, καθώς φαίνεται, τη μέλλουσα δόξα του και έλεγε έμπιστοσύνη στον άστέρα του.

Ποιά χαρακτηριστικό σχετικώς είναι τό άκόλουθο ανέκδοτό του:

Λίγον καιρό μετά την άποφοίτησί του από τη Στρατιωτική Σχολή της Βρυέννης, έλήγη, ήθεσε σε κάποια μάχη, στην όποια έλαβε μέρος ως ύπολοχαγός του πυροβολικού.

Όταν μετεφέρθη στο Νοσοκομείο, έδέχθη την έπίσκεψη ενός Καπουταινού μοναχού, ό οποίος τού είπε:

- Ηθθα να σ' έξομολογήσω, τέχνο μου.
- Και γιατί; τον ρώτησε άνήσυχος ό τραυματίας.

— Γιατί κάθε στρατιωτικός, και μάλιστα τραυματισμένος, πρέπει να έχη τακτοποιηθεί απέναντι του Θεού. Τα άπρόστατα δέν είναι σπάνια.

— Βιάστηρες πολύ, άγιε πάτερ μου, τόν δέκωψε ξαφνα ό Ναπολέων, να παρέμβης υπέρ Θεού και Ναπολέοντος. Γιατί δέν εννοώ να έκφανισθώ με δύο μονάχα άστέρια μπροστά στον Ύψιστο.

Και ό Καπουταινός έφυγε άπρακτος.

***

Όταν ό Μέγας Ναπολέων απόγινε το πρώτο και μοναδικό του παιδί, τον Αιτιδέα, έξέφρασε την έπιθυμία να άνεγείρη ένα άνάκτορο μέσα στο Παρίσι, άντιζου της γειφυρας της Ίένας. Η Κυβέρνησις, θέλουσα να ικανοποιήσει την έπιθυμία του αυτοκράτορος, διάταξε να άπαλλοτριωθεί ό χώρος, όπου θα έκτιζετο τό μεγαλοτραπέζ άνάκτορο.

Όσοι τότε όσοι είχαν σπίτι στο μέρος έκεινο, παρεχώρησαν προθυμότητα τα ακαθάρα τους και δέχτηκαν, χωρίς την παραμικρή δυσφορία την έκτίμησι που έλεγε κάμει ό μηχανικός της Κυβερνησεως.

Ένας μονάχα ιδιοκτήτης δέν δέχονταν και' αιδένα λόγον να κατεδαφισθί το σπίτι του. Θέλοντας δηλαδή ό Παρισινός αυτός να έπαρφηλθή της περιστάσεως, ζήτησε από τον μηχανικό για τό σπίτι του άποζημίωσι 30.000 φράγκων, ενώ δέν άξιζε ούτε χίλια φράγκα.

Η άποχώρησις της Κυβερνησεως στην αίταιρησί του αυτή, ένόμιζε τις έλλειδες του ότι έπιμεινοντας και για δεύτερη φορά, θα έπαυσε μεγαλύτερη άποζημίωσι. Έήτησε λοιπόν 60.000 φράγκα και όταν είδε ότι ή Κυβέρνησις συγκατένευσε και στη δεύτερα αίταιρησί του, άψήσε την άποζημίωσι σε 60.000 φράγκα.

Ό μηχανικός τότε αναγκάστηκε να άπειθυνθή στον ίδιο τον αυτοκράτορα και να ζητήσει τη γνώμη του.

— Τό σπίτι αυτό, είπε ό Ναπολέων, δέν θα άγορασθί. Θα μείνη εκεί που βρίσκεται ως δείγμα του σεβασμού μου προς τους νόμους που προστατεύουν την άτομική ιδιοκτησία.

Κι' έτσι κι' έγινε.

Κόκοινοι και άναμμένοι από την πύρα του πολέμου.

